

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici številka 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 20. marea 1930.

Telefon št. 2552.

STEV. 34.

Akcija za prireditev vzorčnega velesajma v Beogradu.

Pesimizem v vrstah inicijatorjev. — Laskave besede glede ljubljanskega velikega sejma.

Ze 10 let se v beograjskih gospodarskih krogih govori, da je treba dati gospodarskemu življenju Beograda jači impuls. Od ujedinjenja do danes je bilo že ponovno stavljeno na dnevni red vprašanje osnovanja vzorčnega velesajma, ki bi pomagal beograjskemu gospodarskemu življenju do novega, širšega poleta. To stremljenje je prišlo do živahnega izraza zlasti v zadnjem času, ko je beograjski dnevnik »Vreme« sprožil misel, da se ob priliki letošnjega vsesokolskega izleta priredi v Beogradu veliko vzorčno razstavo. Ko bo ob priliki velikih sokolskih svečanosti posetilo našo prestolico na tisoče in tisoče ljudi, naj se izvrši poskusna mobilizacija gospodarskih sil in revija naše podjetnosti. Potrebo po taki manifestaciji se čuti v Beogradu zlasti danes, ko je z upravno decentralizacijo življenje v prestolici izgubilo mnogo na intenzivnosti in živahnosti. Beograd mora postati središče v gospodarskem, finančnem in političnem oziru. Doslej je Beograd samo še politično središče, ni še finančno, a še manj gospodarsko. Tako je izjavil župan Beograda Miloš Savčić na konferenci, ki se je vršila na pobudo uprave dnevnika »Vreme« v Beogradu 12. t. m. glede prireditve velike vzorčne razstave. Ta razstava naj bi ustvarila bazo za osnovanje ustanove, ki bi prirejala vsako leto vzorčne sejme. Konferenca je imela torej namen, da razpravlja o prireditvi razstave o priliki letošnjega vsesokolskega zleta.

Konferenca so se udeležili vsi najbolj merodajni gospodarski faktorji v Beogradu, ki so podali svoje mnenje ne samo glede zamišljene razstave, ampak tudi glede sejma. Zastopano je bilo ministrstvo trgovine in industrije, zavod za pospeševanje zunanje trgovine in vse tri beograjske gospodarske zbornice. Osebo je bil tudi navzoč guverner Narodne banke gosp. Ignjat Bajloni, načelnik mesta Beograda in cela vrsta beograjskih trgovcev in industrijev.

Rezultati konference, koji je predsedoval g. Miloš Savčić, niso baš razveseljivi. Širok naslov, ki ga prinaša inicijator te konference, beograjsko »Vreme« na čelu poročilo o tej konferenci in ki se glasi: Zakaj ne bo mogel Beograd niti v tem letu, a mogoče niti za desetorico let dobiti niti razstave niti semenj? nam v zadostni meri dokazuje, da inicijatorji sami dvomijo glede uspeha započete akcije.

V resnici se moramo mi sami čuditi, da ni beograjskim gospodarjem še uspelo, da bi priredili tako manifestacijo, na kateri bi mogli pokazati rezultate svojega desetletnega dela. Ze nad pet let obstoji odbor beograjskega velesajma, toda do prireditve velesajma samega do danes še ni prišlo. »Za idejo smo vsi vneti, če pa pride do pozitivnega dela, se navdušeno ohladi,« ta refren se je čul iz govorov vseh navzočih zastopnikov. Mi bi Beogradu iz vsega srca želeli, da dobi čimprej svoj velesajem, ki bo v dostojni meri predstavljal našo gospodarsko moč. Na velesajmu v Beogradu bomo izlagali svoje industrijske produkte, izdelke našega obrtniškega dela, na velesajmu bo naš trgovec iskal stike z interesenti na jugu naše države in v Orientu. Beograjskemu velesajmu je brez dvoma za-

jamčen najboljši razmah. Potrebno je le, da se najde nekaj smotrenih delavcev, ki lepo idejo realizirajo, skratka, da pride od lepih besed do pozitivnega dela!

Na omenjeni konferenci ni prišlo do definitivnega zaključka. Konferenca se bo nadaljevala dne 27. t. m. in upati je, da bodo sklepi na tej konferenci dovedli vendar do tega, da se priredi o priliki vsesokolskega zleta manjša razstava, v kolikor jo bo v tem kratkem času sploh mogoče organizirati. Vsekakor bi pomenil tudi že neznan poizkus velik korak naprej in bi se tako moglo pričakovati, da pride tudi Beograd vendar enkrat do svojega velesajma.

Ob tej priliki ne smemo zamolčati, da se je na konferenci slišala o ljubljanskem velesajmu od najbolj odličnih osebnosti zelo pohvalna kritika. Guverner Narodne banke g. Ignjat Bajloni je v svojem govoru med drugim dejal: Brez denarja, brez primerne mesta in brez požrtvovalnih ljudi ne moremo napraviti ničesar. Mi začnemo zopet tam, kjer smo začeli pred 5 leti, ko smo iskali pripravno mesto za sejem, a ga doslej nismo še našli. Društvo za prireditev sejma ima na razpolago vsega 6000 dinarjev. S tem ne moremo začeti ničesar. Če potrkate danes na vrata beograjskih bank, ne bo odziva. O trgovinah nočem niti govoriti. Jaz nimam toliko poguma, da bi v mojih letih prevzel nase za tako kratek čas tako velik posel in jaz bi želel, da najdemo za ta posel pripravnega človeka. Semenji v Ljubljani sloni v resnici na zelo posrečeni organizaciji. Uspel je boljše kot zagrebški. Impresije, koje mi je napravil ljubljanski semenj so mnogo jače in boljše kot od zagrebskega sejma.

Ako ne moremo nuditii tega, kar je dala Ljubljana, ne bi smeli nuditi manj kot je nudil Zagreb.

Gornje besede tako odličnega gospodarskega faktorja pomenijo v resnici veliko odlikovanje za organizatorje našega sejma. Priobčili smo to pohvalo pred vsem radi tega, da jo čitajo tudi oni, ki tako radi kritizirajo vsako domačo prireditev in ki nimajo prav nobenega zmisla za sodelovanje na skupnih manifestacijah, ki so za našo gospodarsko podjetnost, za našo industrijo in za trud našega delavstva največje moralne in gnotne vrednosti!

MOČNO NARAŠČANJE DRŽAVNIH DOHODKOV V JUGOSLAVIJI.

V zadnjem četrtletju preteklega leta so dosegli jugoslovanski državni dohodki znesek 3566 milijonov dinarjev in so s tem prekosili dohodke istih mesecev leta 1928 za 613 milijonov. Proračun se je glasil na precej manjše vsote. Gre v prvi vrsti za izredno povišanje dohodkov iz direktnih davkov, ki so sami prekoračili proračun za 450 milijonov Din in so presegli predlanski istodobni znesek za 280 milijonov Din; znašali so 917 milijonov Din. Posredni davki so nesli 26 milijonov nad proračunom in 84 milijonov nad zadnjim četrtletjem leta 1928. Dohodki iz monopolov so bili za 58 milijonov Din večji kot jih je predvideval proračun in za 15 milijonov Din večji kot analogni znesek iz leta 1928.

Taksa za predelovanje čistega špirta v pijače.

Za dovolitev, da se otvori likerska ali druga obratovalnica za predelovanje špirta v pijače, se pobira po tarifni postavki 93. taksne tarife k zakonu o taksah taksa v znesku 2000 Din.

Izvršujoči organi finančne kontrole so bili na jasnem, kdo podlega plačilu te takse. Večinoma so se postavljali na stališče, da mora takso 2000 Din plačati vsakdo, kdor predeluje čisti špirit v alkoholne pijače, ne glede na to, ali se obrtoma peča s takim predelovanjem, ali pa le od slučaja do slučaja in še takrat ne glede na količino.

Taksa se pa plačuje za dovolitev, da se otvori obratovalnica. Po svojem bistvu je torej do cela obrtnega značaja. Zavezan ji more biti samo oni, ki za otvoritev obratovalnice navedene vrste potrebuje posebno dovolitev.

Spričo tega je bivše veliko županstvo ljubljanske oblasti kot obrtno oblastvo II. stopnje z dopisom z dne 20. oktobra 1927 št. 2734 oddalo glede plačila omenjene takse finančnemu okrajnemu ravnateljstvu v Ljubljani sledeče mnenje:

Plačilu takse iz tarifne postavke 93. taksnega zakona podlegajo brezdvomno le one fizične ali pravne

osebe in trgovske družbe, ki se pečajo z izdelovanjem likerja ali drugim predelovanjem špirta v pijače obrtoma in to v najstrožjem pomenu besede. Tozadevni posli morajo torej izžrpavati delokrog konkretnega obrata, ali pa tvoriti pretežen del poslovanja in sicer že po namenu lastnika obrata. Eventuelno morajo tvoriti v slučaju mnogostranskega poslovanja poedince zaokroženo in samostojno celoto.

Vsled tega se po mojem mnenju ne more zahtevati plačilo omenjene takse niti od trgovcev niti od gostilničarjev, če izvršujejo gornje posle le v okvirju obratovanja trgovine ali gostilne.

To mnenje je finančno okrajno ravnateljstvo v Ljubljani priobčilo vsem sreskim upravam finančne kontrole v vednost in ravnanje z navodilom, da o tem obvestijo takoj vse podrejene oddelke finančne kontrole.

Navzlic temu pa se po naši informaciji v nekaterih krajih dogajajo slučajji, da se zahteva za predelovanje čistega špirta v alkoholne pijače po trgoveih in gostilničarjih še vedno taksa po 2000 Din. Spričo tega smatramo za potrebno, da interesente znova opozorimo na navedeno odločbo.

NOVE MEDMESTNE TELEFONSKE ZVEZE.

Minister za zgradbe je podpisal odlok, s katerim se otvarjajo sledeče medmestne telefonske proge: Sisak—Benetke, enota pogovora 3 zlate franke, Sisak—Milan 4:20, Št. Vid—Trst 1:50, Št. Vid—Milan 2:85, Št. Vid—Novara 3:45, Murska Sobota—Brno 3:90, Murska Sobota—Praga 4, Cantavir—Dunaj 5:50, Št. Vid—Leibnitz 3:45, Št. Vid—Dunaj 4:20, Št. Vid—St. Poelten 4:20 in Ljutomer—Berlin 8:25 zlatih frankov.

* * *

PREPREČITEV DVOJNEGA OBDAČENJA.

Naša kraljevina je sklenila za preprečitev dvojnega obdačenja z Madžarsko posebno konvencijo, katera je bila te dni objavljena v Službenih Novinah. S konvencijo se uveljavljajo obča načela, običajna v podobnih dogovorih, po katerih se izvrši obdačenje tam, kjer je dohodninski vir (načelo rei sitae).

* * *

OBCINSKA TROŠARINA V BEOGRADU.

Mesto Beograd pobira za občinske namene pod naslovom občinske trošarine posebno uvoznino za najrazličnejše vrste blaga. Ta uvoznina se je do sedaj pobirala po uredbi iz leta 1924. Sicer je minister za finance dovolil občini za pobiranje novo tarifo v mesecu decembru l. 1930, a je pozneje to dovoljenje preklical. Te dni je izšla v Službenih Novinah vnovič nova tarifa, ki dovoljuje občini pobirati uvoznino na 231 predmetov. Nova tarifa se v bistvu sklada s tarifo, objavljeno v mesecu decembru 1930, le da oblažuje marsikatero ostrino. — Zanimivo je, da je s to tarifo dovoljeno pobirati občini Beograd občinsko trošarino na vino za 1 hl v znesku 100 Din, na pivo od hl 60 Din, na žganje in alkohol od hektoliterske stopnje 10 Din, na okna in vrata od 100 kg 20 Din, na parafinske sveče od 100 kg 100 Din, za navadno milo, trdo ali v prahu od 100 kg 20 Din.

OPOZORITEV NA AVTOGENSKI TEČAJ.

Zavod PO Zbornice za TOI v Ljubljani opozarja mojstre in pomočnike kovinarskih strok na tečaj za avtogensko varenje, ki se prične v ponedeljek 24. t. m. ob 8. uri zjutraj v kovinarski delavnici Tehniške srednje šole v Ljubljani. Prijavljenih je že precejšnje število udeležencev. Ker pa je prostih še nekaj mest, se morejo najkasneje do petka 21. t. m. prijaviti še nekateri novi udeleženci. Tečaj bo trajal do 5. aprila ter se bode vršil celodnevno.

* * *

ŠVEDSKI KAPITAL ZA ELEKTRIFIKACIJO V JUGOSLAVIJI.

Splošna švedska električna d. d. je nakupila eno največjih jugoslovanskih električnih družb, družbo v Pančevu, od Nemške R. W. E. Kakor se vidi, si hoče zagotoviti švedska družba v Banatu električni monopol; kupila je že več koncesij. Mesto Pančevo ima spričo kmalu dovršenega mostu čez Donavo kot predmestje Beograda veliko gospodarsko bodočnost. Osuševanje tamošnjega močvirja hitro napreduje.

* * *

BILANCA POSTNE HRANILNICE.

Za preteklo leto izkazuje jugoslovanska Poštna hranilnica pri bilančni vsoti 1930 milijonov Din čisti dobiček v znesku 35 milijonov. V gotovini je izkazanih 350.4 milijona Din, v čekovnih vložbah 716.7 milijona Din, v hranilnih vlogah 106.6 milijona Din. Deponenti so izkazani z 821.22 milijoni, debitorji v tekočem računu s 311.9 milijoni, lombardna posojila z 99.6, vrednostne listine in državni boni z 206.2, imobilije s 40.6 milijoni Din. V računih zgube in dobička figurirajo aktivne obresti z 31.2 milj., pasivne samo s 6.6, personalni izdatki z 10.6, upravni stroški z 2.3 milj. Din. Po vseh odbitkih za posebne honorarje in po 30-odstotnem odbitku za zvišanje rezervnega sklada preostane državnih blagajni 22 milijonov Din.

Smotreno gospodarstvo elektrarn.

Vprašanje elektrifikacije nas zanima v prvi vrsti s stališča pospeševanja naših gospodarskih interesov, to je predvsem v smeri, v kateri more pripomoči k povzdigu našega gospodarstva. Električni tok mora biti v prvi vrsti v zadostni meri na razpolago, zraven pa mora biti cena taka, da produkt, ki se izdeluje s pomočjo elektrike, s ceno za tok ni preveč obremenjen. V tem oziru pri nas razmere še niso do cela zadovoljive. Predvsem se pod vtisi iz polpreteklih časov še ni do cela razčistilo vprašanje, ali naj avtonomna zastopstva več ali manj po danih prilikah monopolizirajo elektrifikacijo, pa tudi glede cen ni položaj do cela zadovoljiv.

Tudi v Nemčiji se razmere podobno razvijajo. V povojni dobi so se avtonomna zastopstva, predvsem občine, jako zanimale za elektrifikacijo. Večina občin je investirala ogromne vsote v podjetja, ki sedaj ne uspevajo in pomenjajo za občine samo breme. Med temi podjetji so tudi številne elektrarne, ki se ne morejo razvijati, ker je v dobi denarne stiske zmanjkalo občinam virov, da svoje namere razvijajo tako, da bi bile elektrarne donosne.

V Nemčiji se radi tega intenzivno bavijo z vprašanjem smotrenega gospodarstva v pogledu elektrarn. O tem vprašanju je dolgo časa razpravljala posebna anketa tehničnih in gospodarskih strokovnjakov, ki je uspešno dolgotrajnega proučevanja priobčila v posebni knjigi.

Konferenca se je z ozirom na krizo javnih financ pečala v prvi vrsti z vprašanjem preskrbe kapitala za dovršitev investicij in z vprašanjem prehoda avtonomnih elektrarn v privatne roke. Strokovnjaki so bili mnenja, da prehod elektrarn v privatne roke še ne nudi zadostnih garancij, da bi mogle elektrarne oddajati tok gospodarstvu po primerni ceni in se obenem dovršiti in izpopolniti, kakor to zahtevajo moderne pridobitve. Privatno gospodarstvo naj prevzame avtonomne elektrarne samo v slučaju, da družba, v koje last preide elektrarna, razpolaga s takimi denarnimi sredstvi, da more elektrarno ne le vzdrževati v obratu, temveč tudi povzdigniti in jo po potrebi razširiti. Ob takih prilikah je rešiti v prvi vrsti vprašanje, ali bo družba v položaju oddajati tok po taki ceni, ki je za gospodarstvo in za odjemalce še znosna. Konferenca je bila mnenja, da se morajo pri odločanju v tej smeri v zadostni meri upoštevati interesi odjemalcev. Posebno priporoča, da se avtonomne elektrarne, katerim primanjkuje kapitala, za dosego zadostnih sredstev združijo, ker kooperacija v tej smeri nudi širšo bazo za iskanje posojil in omogoča tudi izdatnejšo racionalizacijo.

Pri proučevanju donosnosti elektrarn je konferenca ugotovila, da se obrestuje v elektrarne naložen denar približno s 6%. Glede bilanciranja elektrarn, ki niso v privatnih rokah, priporoča konferenca, da se predpiše za bilance enotne obrazce. Avtonomna podjetja naj se popolnoma izločijo iz avtonomnega gospodarstva, to je iz javnega gospodarstva, katero opravlja avtonomni zastop po delokrogu, katerega mu odkazuje zakon. Jasnost v bilancah bi olajševala preglednost glede glavniskega premoženja in glede donosnosti podjetja, kar bi oboje gotovo povoljno vplivalo na podjetje, kadar bi iskalo posojila. Konferenca je bila mnenja, da bi avtonomne elektrarne pri splošno ugodni donosnosti dobile zadostna posojila na razpolago, ako bi bile njihove bilance preglednejše, ker bi take bilance vzbudile v inozemstvu, ki prihaja za posojila v poštev, več zaupanja.

Kar se tiče drugih vprašanj, je konferenca povdarjala nujno potrebo, da se pri nadaljni koncentraciji električne podjetnosti izločijo vsi politični, osebni in lokalni vplivi. Preizkušavanje konference o ceni za električni tok je vedlo do ugotovitve, da je končna sodba o tem vprašanju nemožna. Na ceno vpliva toliko različnih faktorjev, da se ne more že na pod-

lagi povprečja presojati, če so cene primerne. Presoja bi bila mogoča le, če bi se v zvezi s statistiko cen izkazovali tudi povprečni prejemki. Za ta namen naj bi se ustanovila posebna tarifna komisija, ki naj bi zbirala potreben statistični material in utrla pota za enotno tarifo, ki bi bila s stališča gospodarstva izrednega pomena. Izsledki konference so za električ-

no gospodarstvo, te razmeroma mlade in še v razvoju se nahajajoče gospodarske panoge, jako važni. Naši strokovnjaki in merodajni krogi teh izsledkov, koje smo mogli navesti samo v najširših obrisih, ne bodo mogli molče preiti, temveč je njihova dolžnost, da vestno prouče, ali in v koliko se morejo porabiti tudi za naše razmere.

Za vnovčevanje naših agrarnih produktov.

Ze delj časa se v naših kmetijskih listih vodi nekaka borba glede predpriprave za izvoz naših produktov. V tej stvari so v zadnjem času nastopili ljudje, kateri so mnenja, da imamo mi bore malo za izvažati. Drugi so zopet mnenja, da najde naše blago tudi kot tako trg in da ni baš potrebno, da se uvaja kaka nova metoda, ker so itak stare dobre in preizkušene. Posebno z ozirom na preorientacijo v produkciji jim ni do tega, da bi uvideli, kaj je potrebno in kaj naj bi se pospeševalo in kako. Vsi ti stoje na stališču, da je naše poljedelstvo nekaka posebnost z ozirom na ustroj in panoge. Dopade se jim posebno pestrost naše produkcije in jo zagovarjajo z vso vmeno. Zdi se, da so ti zagovorniki daleč za časom in razvojem. Ako ima naše poljedelstvo že res pečet kake posebnosti, potem je potreba najti pot, po kateri se ta posebnost izkoristi do skrajnih mej možnosti. A zdi se mi, da nimamo baš take posebne vrste zemlje, na katero bi morali prisegati, da so edino sedaj veljavna načela našega sistema obdelave pravilna. Potrebno je, da se taka vprašanja iznesejo pred širšo javnost in se jih ne sme skrivati po delavnica strokovnjakov.

Govorimo o standardu jec, krompirja, masla, sira in sadja. Standardizirati hočemo produkcijo istočasno ko pravimo da smo popolni. Vse to je potrebno, da pridemo na trg, bodisi na domač in na zunanji, in kljub vsej naši popolnosti smo vedno tam. Kmet nima denarja, ker ni prodal pridelka, oziroma ker produkti radi krize nimajo cene; trgovec toži, da ne gre in to je jasno, ker kmet nima denarja, da bi kupil. Enako pesem poje industrijalec in obrtnik, ter ostali meščanski sloji. A iz vse te krize se ne ganimemo in se še vedno lovimo za frazami.

Praktično načeti vprašanje organizirane produkcije ne mara nihče, a kaj, da bi začel z resno mislijo na združni izvoz. Danes se še borimo za to, kdo naj to stvar organizira in kdo naj jo pelje, in prišla bo sezona in bodemo ravno tam, kjer smo danes, a v najboljšem slučaju bodemo prišli tako daleč, da še enkrat raz-

stavimo naše sadje in agrarne produkte v splošnem. Do jačje akcije ne verujem da pride, ker mi imamo čas za to.

Ko sem nekoč napisal, da zahteva danes trg prešiče-pršutnike od 60 do 70 kg, mi je nekdo odgovoril, da bomo še naprej gojili mastno robo za trg ker se ta tudi proda. Jasno, da se proda, a kakor kaže poročilo iz Dunaja, precej ceneje. In Poljska je že organizirala svojo prešičerejo tako kakor zahteva trg in ne tako, kakor se zdi nekaterim, da je prav. Tisoče in tisoče takih stvari bi človek lahko navedel, da bi dokazal, kje smo slabi in kje nas čevlji žuli. Vemo da nas žuli, a kje ne vemo. Kmet to dobro ve in z njim čutijo vsi gospodarski krogi. Manjka nam smotrenega vnovčevanja agrarnih produktov in smotrne organizacije pridobivanja dobrin. In kdo naj to izvede. Priti mora do nekeke kooperacije med zvezami in Kmetijsko družbo. Kmetijska družba ima na razpolago aparat in močno mrežo podružnic, dočim bi morale zveze komaj pričeti z organizacijo posebnega oddelka; kar bi pa zahtevalo precej dela. Pustimo naj se Zveze ukvarjajo z akumulacijo kapitala in organizacijo zadrug ter naj širijo prosveto in združno gospodarsko misel med kmeti, a Kmetijska družba naj se bavi z nakupom in prodajo. Dela je dovolj tudi za tri take organizacije in ako bi vse tri s Kmetijsko družbo na čelu delovale v prosepch kmeta, bi gotovo korakali naprej in bi vsaj eno kolo našega voza izvlekli iz blata. Pomlad je pred vratmi. Čas, ko si že prilično predstavljamo, kako bo kaj z žetvijo. Čas je, da bi se začeli zanimati za vnovčevanje in sicer z iskanjem trga in zvez. To delo je zamudno in zahteva precej natančnosti in previdnosti, pa tudi precej dela in sposobnosti. Predpriprave bi morale biti že v teku toliko glede produkcije kolikor glede prodaje.

Vsi so ene misli — kako prodati blago in kam, da bo vsaj v malem poplačan trud in da se oživi splošen položaj. Čas je, da se stvar odloči in zavzame jasne smernice in to v korist našega gospodarstva.

Dipl. comm. G. Gomišček.

Iz naših organizacij

Gremij trgovcev za politični okraj Slovenjgradec in Prevalje vabi k 10. rednemu letnemu običnemu zboru, ki se vrši v četrtek, dne 3. aprila t. l. ob 12. uri opoldan v dvorani hotela »Balkan« v Slovenjgradu. — Dnevni red: 1. Pozdrav načelnika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega običnega zborovanja. 3. Poročilo o delovanju gremija v poslovnem letu 1929. 4. Blagajniško poročilo za leto 1929. 5. Odobrenje proračuna za leto 1930. 6. Poročilo računskih preglednikov. 7. Poročilo delegata o delovanju zveze trgovskih gremijev in zadrug Dravske banovine. 8. Dopolnilo § 10 in 11 gremijalnega pravila. 9. Volitev preskuševalne komisije. 10. Volitev za prihodnjo triletno dobo gremijalnega zbora v smislu § 22 gremijalnega pravila. 11. Določitev časa in kraja običnega zborovanja gremija v letu 1931. 12. Slučajnosti in samostojni predlogi. Člani se opozorijo, da stavijo tri dni pred običnim zborom eventualne pismene predloge. — Načelstvo vabi vse svoje člane, da se običnega zbora v interesu trgovstva sigurno udeležijo. V slučaju nesklepčnosti se v smislu § 17 gremijalnega pravila vrši eno uro poznejše drug obični zbor ravnotam in z istim

dnevnim redom, ki pa sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov. — Načelnik gremija trgovcev: Janko Klun, s. r.

Gremij trgovcev v Slovenski Bistrici vabi na občni zbor, ki se vrši dne 30. marca 1930 ob 14. uri v prostorih hotela »Beograd« v Slovenski Bistrici s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega običnega zbora. 2. Poročilo o delovanju gremija in blagajniško poročilo. 3. Poročilo računskih preglednikov in računskega zaključka za leto 1929. 4. Proračun za leto 1930 in določitev gremijalne doklade za leto 1930. 5. Trgovska šola, poročilo o delovanju. 6. Slučajnosti. — Člani se vljudno vabijo, da se običnega zbora polnoštevilno udeležijo. Kdor neupravičeno od običnega zbora izostane, se bode kaznoval po pravilih Trgovskega gremija. Ako bi ob določeni uri ne bilo predpisanega števila zborovalcev, se vrši občni zbor z istim dnevnim redom eno uro pozneje pri vsakem številu zborovalcev.

Ponudbe in vpraševanja

Angleški konzulat v Zagrebu sprejema prijave naših uvoznih tvrdk, koje želijo stopiti v trgovske odnoseja z angleškimi tovarnarji in izvozniki.

Po svetu

Evidenčno centrale za slabe plačnike namerava ustanoviti Trgovska in obrtna zbornica v Zagrebu. Bi bilo povsod do bro.

V Jugoslaviji nameravajo izgraditi veliko novih avtomobilnih cest in bodo v nekaterih redkeje obljubljenih predelih rajši opustili gradbo ozkotirnih železnic.

Glede avtobusnega prometa je poslalo trgovsko ministarstvo upravam banovin odredbo, da se smejo koncesije v bodoče dovoljevati le za eno leto; odredbo utemeljuje s tem, da izdeluje ministarstvo sedaj zakon o avtobusnem prometu.

Inozemskega kapitala v Jugoslaviji je došlo v preteklem letu toliko kot prej v več letih skupaj. Še večji dotok se obeta sedaj, ko je razveljavljen člen 65 zakona o delniških družbah, o čemer smo že poročali.

Čakovska žitna tvrdka »Agrarija« je zašla v plačilne težkoče. Ustanovljena je bila leta 1882. Leta 1919 jo je prevzel neki jugoslovanski konsorcij in je do bro delala do leta 1928. Pri tvrdki je udeležena tudi hranilnica v Čakovcu.

Položaj na trgu žita je še zmeraj zelo kočljiv; ponujanega blaga je izredno veliko, veselje do nakupa se pa giblje v najožjih mejah, posebno na evropskih trgih.

Cena jajec je v zadnjem času nekoliko narasla in je znašala po poročilu eksportne zadruge v Št. Juriju na koncu preteklega tedna Din 0:80.

Izvoz Jugoslavije v januarju je bil vr eden 616 milijonov dinarjev, v lanskem januarju pa samo 426 milijonov.

Jugoslovanska Meiml d. d. bo zvišala delniško glavnico od enega milijona dinarjev na štiri milijone.

Ceno bencina je znižala Royal Dutch Shell pred par dnevi v Nizozemski Indiji za celih 20 odstotkov in hoče izvesti to znižanje sedaj tudi na drugih trgih; s tem se bo borba s Standard Oil izredno poostila.

Angleška in Francoska banka sta imeli po zadnjem izkazu sledeče zlate zaloge: prva 151:8 milijonov funtov, druga 42.700 milijonov frankov.

Znani angleški kovinski koncena Vickers plača zopet 8-odstotno dividendo. Pred par leti se mu je zelo slabo godilo.

Trgovska bilanca Nemčije v februarju je bila ob izvozu 1026 milijonov mark aktivna za 96 milijonov.

Turško devizo so v Pragi črtali in jo bodo črtali najbrž tudi v berlinskem deviznem prometu; to je posledica novih strogih turških odredb o deviznem prometu.

Italijanski kralj je podpisal dekret, ki preklicuje vse omejitve deviznega prometa. O tem smo že poročali.

Kuba se hoče držati cene 2 dolarjev centa za 1 funt sladkorja in odklanja vse ponudbe pod to ceno, ki jo bo prodajna agentura določila kot standardceno.

Izvoz sladkorja z Jave v mesecih maj 1929—februar 1930 je znašal 2.130.000 ton proti 2.470.000 tonam v isti dobi leto prej. Javanske zaloge sladkorja so znašale 1. t. m. 517.000 ton proti 241.000 tonam 1. marca leta 1929.

Novo cenitev svetovne sladkorne produkcije za tekočo kampanjo priobča tvrdka Willet in Gray. Znaša 26 milijonov 730.000 ton proti 27.310.000 tonam efektivne produkcije v prejšnji kampanji. Na trstni sladkor odpade 17.480.000 ton, na pesni sladkor 9.250.000 ton.

Uvoz bombaža v pristanišče Bremen, ki je v tem uvozu zelo merodajno, je izkazan za leto 1927 z 2.634.000 balami, za leto 1928 z 2.135.000 in za preteklo leto z 1.743.000 balami, je torej v teh par letih zelo padel. Število članov bombaževе borze je bilo na koncu preteklega leta 455.

Akcija za ustanovitev svetovnega trsta probkovine se je izjalovila. Med drugimi ni hotela pristopiti ameriška Armstrongova skupina, ki predela okoli 50 odstotkov svetovne produkcije probkovine.

V Angleški industriji umetne svile beremo vsak dan o novih opustitvah dela v tovarnah. Od lanskega oktobra dalje je zgubilo delo več kot 7000 delavcev.

Jugoslavija in srednje-evropski prekopi.

Znani dr. R. Schlesinger, piše: Srednjeevropsko zborovanje v Breslavi se je z velikim zanimanjem bavilo tudi z vprašanjem izpeljave srednjeevropskih prekopnih načrtov, ki so tudi za Jugoslavijo največjega pomena. Govorilo je o tej temi okoli dvajset referentov, ki so po večini v vprašanih notranjega plovbnega prometa strokovnjaki evropskega slovesa. Direktna zveza Donave z rekami, ki se izlivajo v Nemško in Baltiško morje, bi bila za gospodarstvo Nemčije, Avstrije, Češkoslovaške, Jugoslavije, Rumunije, Ogrske in Poljske že zato največje koristi, ker je blagovni promet po vodni cesti izdatno cenejši kot po železnici. Le malo je treba koptati, pa sta zvezani Odra in Morava, oziroma Donava. Seveda, če naj bi bila ta vodna cesta uporabna tudi za večje ladje — in za promet med Nemčijo in Jugovzhodno Evropo pride le taka vodna cesta v poštev. —, bi bila potrebna obsežnejša dela. Po računih izvedenca prof. Smrčka iz Brna bi znašali stroški prekopa, oziroma kanalizacije rek, med Odro in Donavo okoli 250 milijonov mark. Prekop med Donavo in Labo bi se odcepil pri Pardubicah od kanalizirane Labe in bi se pozneje združil s prekopom Odra—Donava. Tudi prekop Donava—Visla bi dobil tak priključek.

Pomembno je, da se za izvedbo novih notranjih vodnih cest v Srednji Evropi ni izreklo samo gospodarstvo na tem vprašanju najbolj interesiranih držav, temveč tudi njih oficijelni zastopniki, tako zastopniki Nemčije, Avstrije, Češkoslovaške in Ogrske. Jugoslavija je bila zastopana po predsedniku Jugoslovanskih ladjarnic za rečno plovbo Živko

Jovanoviću ter po treh vodilnih uradnih jugoslovanskega prometnega ministrstva. Izjavili so, da bi Jugoslavija praktično izvedbo načrtov tega zborovanja pozdravila. Zlasti ima Jugoslavija velik interes na tem, da se kolikor mogoče hitro spojita po vodnih cestah Donava z onimi rekami, ki tečejo v Nemško in Baltiško morje. Prekop Donava—Laba in prekop Donava—Adra bi pomenila direktno zvezo Jugoslavije z nemškim gospodarskim svetom, dočim bi prekop Donava—Visla in tudi Donava—Odra zvežal Jugoslavijo s Poljsko in zlasti z njenim gorajesleškim prometnim in industrijskim okrajem, ki je za gospodarstvo Jugoslavije tudi zelo važen. Prekopi bi ne zmanjšali samo stroškov dovoza, temveč tudi stroške jugoslovanskega eksporta v agrarnih produktih. S tem bi se pri celi vrsti jugoslovanskega eksporta blaga doseglo zvišanje eksporta, zlasti pri takem blagu, ki ga inportna dežela le malo zacarini (les, južno sadje, hmelj itd.). Zastopniki Jugoslavije so izjavili v zasebnem razgovoru z dr. Schlesingerjem, da bi Jugoslavija načelno pozdravila gospodarsko zblizanje vseh držav Srednje Evrope. Seveda bi pa taka gospodarska zveza ne pomenila nobene osti proti katerikoli izven zveze stoječi državi. Samoobsebi umlji predpogoj srednjeevropskega gospodarskega sporazuma je ta, da služi samo miroljubnim namenom. Kajti le miren razvoj more pospeševati gospodarstvo srednjeevropskih držav. Sedaj bo treba pobude in nagibe Srednjeevropske konference v Breslavi prevesti v praktično izvedbo.

* * *

SPREJEM V VOJNO AKADEMIJO.

Službeni vojni list objavlja dva konkurza za sprejem gojencev v letošnji letnik vojne akademije. V prvem konkurzu se predvideva sprejem 300 gojencev in sicer po stani uredbi o vojni akademiji, po kateri traja šolanje tri leta. Kandidatje morajo izpolniti sledeče pogoje: a) da so državljani kraljevine Jugoslavije, b) da so zdravi in za vojaško službo sposobni, c) da so doblrega vedenja, d) da niso mlajši od 16. niti starejši od 21. let, e) da so položili na gimnaziji ali realki zrelostni izpit ali kot redni učenci dovršili z najmanj dobrim uspehom 8., 7. ali 6. razred državnih gimnazij ali realk, f) da imajo dovoljenje od staršev ali od svojih oskrbnikov. — Drugi konkurz predvideva sprejem 300 gojencev po novi uredbi vojne akademije, po kateri bo šolanje trajalo pet let. Kandidatje morajo izpolniti sledeče pogoje: a), b) in c) kakor zgoraj, d) da niso mlajši od 14. niti starejši od 15. let; za računane starosti se vzame celo koledarsko leto, e) da so dovršili dokončane štiri razrede državne gimnazije ali realke kot redni dijaki in položeno malo maturo, f) da prihajajo neposredno iz šole, g) da imajo odobrenje od staršev ali oskrbnikov. — Vse ostale podrobnosti se dobe pri ravnateljstvih gimnazij in realk, pri okrajnih poglavarjih itd.

KOLAJNA ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA.

Nj. Vel. kralj je na podlagi čl. 5 zakona o redovih in kolajnah in § 30 zakona o pospeševanju kmetijstva ustanovil kolajno za zasluge pri pospeševanju kmetijstva. Kolajna je trovrstna: zlata, srebrna in bronasta. Vse tri kolajne so okrogle ter merijo v premeru 25 mm. Na eni strani kolajne se nahaja slika Nj. Vel. kralja, okoli nje pa napis Aleksander I., kralj Jugoslavije. Na drugi strani se nahaja vodoravni napis v sredini »Za pospeševanje kmetijstva«. Kolajna je obdana od obeh strani z dvema žitnima vencema, spletenima na vrhu in na spodnjem delu kolajne. Vrh tega venca se nahaja kraljevska krona. Ob vrhu je pritrjen obroček, na katerem visi kolajna na traku. Kolajna za pospeševanje kmetijstva se nosi na levi strani prsi na rumeno-zelenem, 36 mm širokem moariranem traku, zvitem v obliki trikotnika. Ta kolajna se daje kmečkimi prvakom, ki so se po določilih § 30 zakona o pospeševanju kmetijstva izkazali pri kmetijskih tekmovanjih, ter drugim osebam, ki si stečejo posebne zasluge za napredovanje kmetijstva.

Razstave sejmi

ZA X. JUBILEJNI VZORNI VELESEJEM V LJUBLJANI.

ki se vrši od 29. maja do 9. junija, je uprava velesajma izdala prospekte v slovenskem, srbo-hrvatskem, francoskem, nemškem, angleškem in italijanskem jeziku. Posebno v inozemstvu so te propagandne brošure vzbudile veliko pozornost, tako po svoji vsebini kot po lični zunanji opremi. Poleg propagande za velesajem vrše te inozemstvu namenjene brošure tudi v tujsko-prometnem oziru važno nalogo. Ob velesajmu samem izda uprava v lastni založbi še spominski spis »Ljubljanski velesajem ob desetletnici«, ki bo v lepih besedah in slikah prikazal zgodovinski razvoj in pomen te ustanove. Spominski spis bo obsegal približno 64 strani redakcijskega dela z zanimivimi članki naših najboljših gospodarskih strokovnjakov. Preko 70 slik bo dičilo to knjigo. Del spisa bo prikazal tudi razvoj in stanje onih domačih podjetij, ki se za to zanimajo. Tozadevno se je obrniti na upravo velesajma. Knjiga izide v visoki nakladi.

Oficijelni katalog letošnjega jubilejnega velesajma pa izide neodvisno od gori omenjenega spominskega spisa na dan otvoritve v samozaložbi tvrdke Aloma Company v Ljubljani.

* * *

Dražba kož divjadi se vrši dne 25. marca t. l. v prostorih velesajma v Ljubljani. Vsi, ki so v posesti divjih kož in jih žele ugodno vnovčiti, naj svoje blago takoj, najdalje pa do 23. t. m. pošljejo na naslov »Divja koža« v Ljubljani, velesajem. Ta dražba bo zadnja v tekočem letu in naj lovci nikar ne zamude te ugodne priložnosti.

* * *

Milaški mednarodni velesajem se otvori svečano dne 12. aprila t. l. Iz tehničnih razlogov ni mogla naša država zgraditi svoj paviljon že za to priréditev, zato bodo predmeti jugoslovanskih razstavljalcev razstavljeni v prostoru, ki ga bo dala uprava velesajma na razpolago. Na sejmu vlada običajno veliko zanimanje za naše izvozne predmete, zato se udeležba na tem sejmu posebno priporoča. Dovoljeni so znatni popusti na železnicah za prevoz blaga in posetnikov velesajma.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

* Posebno poročilo Trgovskega lista *

Devizno tržišče.

Tudi v minolem tednu se je devizna kupčija na Ljubljanski borzi razvijala zadovoljivo tako, da je dosegel skupni promet znatno višino Din 20,786.199-45, sicer pa nazadoval v primeri s prometom predzadnjega tedna za dva milijona dinarjev.

Od celotedskega prometa odpade tokrat samo na Narodno banko več kot polovica t. j. preko 11'155 milijonov dinarjev in sicer je posredovala največ v Londonu (2'617), v Pragi (2'508), Curihu (2'367), Dunaj (1'477) in deloma v Berlinu (1'144), dočim je dosegla kupčija v privatnem blagu največji promet v devizah London (4'273) in New York (3'367) ter deloma Trst (0'876).

Največji dnevni promet izkazuje torkov (6'876 milj. Din), najmanjši pa sredin borzni sestanek (1'493 milijonov Din), medtem, ko je vsakodnevni devizni promet pretečenega tedna razviden iz sledečih prometnih številke: dne 10. marca Din 4,553.439-96 Curih—London; dne 11. marca Din 6,876.258-46 London—Wien; dne 12. marca Din 1,493.955-15 Praga—London; dne 13. marca Din 3,572.356-98 Praga New York; dne 14. marca Din 4,287.188-90 London—New York.

Kakor že zgoraj navedeno prevladujejo zaključki v Londonu, New Yorku in Pragi predvsem radi svojih večjih ali manjših tečajnih oscilacij. Kajti največ teh deviz je bilo nabavljenih baš v torek (11. t. m.), ko so bili doseženi najnižji tečaji, tako na pr. London 275-35 in New York 56-505.

Zelo se je spremenilo tudi razmerje v pogledu velikosti skupnega prometa v poedinih devizah (vse v milijonih dinarjev) minolega tedna napram prometu v predzadnjem tednu (številke o oklepajih), ki ga izpričujejo naslednje številke: London 6-890 (3-835), New York 4-142 (2-395), Praga 2-844 (2-253), Curih 2-506 (7-953), Dunaj 1-890 (2-392), Berlin 1-447 (2-012), Trst 1-066 (1-327) ter končno par zaključkov Pariza in malenkost Budimpešte.

Devizna tečajnica preteklega tedna kaže razmeroma pravtako zanimivo spremenjeno sliko v oči gled dejstvu, da so bili malone vsi tečaji važnejših deviz, notiranih na tukajšnji borzi, močnejše razgibani sredi tedna, sicer pa so večinoma dosegli na zadnjem sestanku višino pondeljkevega tečaja tako predvsem Praga (167-90), Berlin (13-51) in Amsterdam (22-72).

Razen Curiha, ki je tudi v minolem tednu vzdržal na dosedanji višini 1095-90, so zabeležile tekom tedna tečajne padce sledeče devize: London 275-46—275-43, New York 56-545 do 56-53, Pariz 221-76—221-68, Bruselj 7-8959—7-8937 in Budimpešta od 9-9042 na 9-9003 (11. t. m.).

Edini Dunaj je bil skozi cel teden v stalnem opadanju, dosegel v četrtek najvišji tečaj 7-9803 ter v petek nazadoval na 7-9792, sicer pa napram tečaju od 10. t. m. (7-9781) še vseeno porastel za nekaj točk nalik Trstu, ki se je od pondeljka (296-56) na četrtek (296-88) okreplil za celih 32 točk in šele na petek (14. t. m.) popustil za 5 poenov.

Notie ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Zanimanje je zaradi kotiranja Blairrovega posojila oživelo. Tako je došlo 12. t. m. do večjega zaključka v omenjenem 7% drž. posojilu po tečaju 84—, naslednjega dne (13. t. m.) pa je bila zaključena Kranjska industrijska družba, Jesenice, po 280—dinarjev.

Tečaji večine na ljubljanski borzi notiranih efektov so tudi tekom zadnjega tedna ostali neizpremenjeni izvzemši Prve hrvatske štedionice, ki je od 11. t. m. beležena po Din 850— za denar ex coupon ter Kranjska industrijska družba, po kateri je bilo tega dne povpraševanje po tečaju

Din 258—, toda brez blaga. Blairovo 8% in 7% posojilo je zabeležilo sledeče tečaje (vedno za blago): dne 10. t. m. 93-25, 83-25, torek (11. t. m.) 93-50, 83-50, v sredo, četrtek in petek pa 96— ter 84—.

Tendenca neizpremenjena.

Lesno tržišče.

Kakor posnemamo iz poročil inozemskih listov odgovarja vendarle resnici dejstvo, da vpliva na letošnje lesno tržišče velikanski eksport ruskega lesa, predvsem rezanega lesa ter železniških pragov. Dočim se je druga leta Holandska, Belgija in pa Nemčija glede železniških pragov obračala na nas, je to zanimanje v letošnji sezoni popolnoma odpadlo. Tudi v drugem lesu, v mehkem in trdem, se lesno tržišče ni nič spremenilo, mlačna tendenca traja še vedno dalje. Naši večji lesni producenti so omejili produkcijo. Kljub padcu cen pri nakupu okroglega lesa tudi za nakup okroglega lesa ni nikakega posebnega zanimanja, to iz razloga, ker se naši producenti z ozirom na slabo situacijo ne marajo zalagati, kajti cenne rezanemu lesu so nizke in povpraševanje minimalno.

Zaključeno je bilo v preteklem tednu 23 vagonov drv (eksekutivnim potom) in 3 vagona oglja ter 2 vagona tramov.

Povpraševanja:

2 vagona oglja, lepega, kosovnega, I. Cena franko vagon meja Postojna.

Več vagonov lepega bukovega oglja, samo (canello). Franko meja Postojna.

5 vagonov drogov, smreka, jelka, bor, lahko neobeljeno in sveža roba, 8 do 10 cm premera na tanjšem koncu, 4 do 8 m dolžine. Cena franko vagon nakladalna postaja.

2400 kom. rezanih remeljnov, 8/8 cm, v dolžinah od 253 cm, ošpičeni na enem koncu, po mogočnosti hrastove ali iz surove bukovine, event. kostanja ali akacije.

100 m² jelovine, 75 × 220 mm, dolžina od 3 do 8 m.

30 m² desk, 24 mm, širine od 18 do 29 cm, dolžine od 3 do 6 m, vezano po 3 komade.

20 m² desk, 18 mm, širine od 18 do 29 cm, dolžine od 3 do 6 m, vezano po 4 komade, vse tombante, paralelno obdelane. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Deske, smreka, jelka, I., II., III., IV., tombante, paralelno, ostrorobo, obdelano za eksport, v debelinah: 12, 18, 24, 38 mm; širine: 19, 22, 25, 28, 30 cm; dolžina: 4 m.

Isto v debelini 78 mm, širina samo ena in sicer 20 cm, dolžina 4 in 5 m.

Morali: 56/36, 66/46, 66/66, 78/78, 78/38, 96/46, 96/38 mm; dolžina 4 in 5 m.

Trami: 8/8, 8/10, 10/10; 4, 5, in 6 m dolžine.

1 vagon belega javorja, debeline 50, 60, 70, 80 in tudi bolj debele.

3 m² surove bukovine, največ debeline od 250 m naprej do 5 m, z 10% od 2 do 350 m.

1 ali 2 m² hrastovih plohov, od 50 cm naprej, vagon bi se kompletiral s trami, deskami ali morali.

Večjo množino brzojavnih drogov, predvsem borovih, dobava do konca maja t. l., sveži. Vzame se tudi zdrave, suhe drogove. Smreka-jelka se lahko sedaj seka in obeli — zimski ali poletna sečnja. Pri borovih je predpisana sečnja do konca tega meseca. V glavnem se iščejo dolžine od 7—10 m. Prevzem na licu mesta po 500 komadov naenkrat. Franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 10 m² hrastovih plohov, 38 mm debelih, od 16 cm naprej, samo 4 m dolgih, ostrorobih, paralelnih, očeljenih, monte (izključeno gnilo in razbito.) Cena franko vagon meja Postojna.

Bukovo oglje, I. kvalitete, z najmanj 80% canello. Cena franko meja via Postojna tranzit.

Bukovi krljički, 1 m dolžine, od 25 do 30 cm premera, blago zdravo, gladko. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Smrekove deske I. (brez grč), na eni strani lahko neobrobene, od 16 cm naprej, v debelinah od 18, 24, 48 mm, v dolžinah od 4 do 6 m. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Bukovi parjeni neobrobjeni plohi, prima, 2-20, 3-30 in 4-40 m dolgi, 45 in 50 mm deb.

Bukovi parjeni neobrobjeni plohi, prima, 2-20, 3-30 in 4-40 m dolgi, 45 in 50 mm debeli.

Hrastovi plohi, neobrobjeni, prima, 70, 80 in 90 mm, od 2-20 m dolž. naprej, od 30 cm širine naprej, s toleranco 10% od 25—29 cm širine, suha roba. Cena franco vagon meja Postojna.

Trami, tesani glava/glava: 40 kom. dolžine 12 m, debeline 24/29 cm; 40 komadov dolžine 11 m, debeline 24/29 cm; 40 komadov dolžine 3 m, debeline 24/29 cm; 76 komadov dolžine 8 m, debeline 13/16 cm. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 30 m² rezane hrastovine (montanti) zo-

Veletrgovina
A. Šarabon
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznoverstno žganje, moko in
deželne pridelke, raznoverstno
rudninsko vodo.
Lastna pražarna za kavo in
mlin za dišave z električnim
obratom.
Ceniki na razpolago.
Telefon št. 2666.

vere): No. 150 = 2-50 × 130 × 130 mm;
No. 150 = 2-50 × 130 × 90 mm; No. 300
= 2-80 × 145 × 80 mm; No. 150 = 2-25 ×
100 × 100 mm; L. ostrorobo, očeljeno, brez
srca in grč. Cena franko vagon meja.

Več vagonov smrekovih letvic za dobavo v
aprilu, maju 1930, kakor sledi: dve tretjini
ca. 28 × 68 mm, ena tretjina ca. 24 × 48 mm,
dolžina 0-65 m.

Ponudbe:

100 m³ hrastovih neobrobjenih plohov,
I., II., v debelinah 90, 110, 130 mm, od
2-50 m dolžine naprej in od 25 cm širine
naprej.

Borovina: Dobava takoj do konca aprila:
50×50 mm, 4-6 m, večina 4 m, ca. 40 m³;
50×78 mm, 4-6 m, večina 4 m, ca. 50 m³;
90×90 mm, 4-6 m, večina 4 m, ca. 60 m³;
100×100 mm, 4-6 m, večina 4 m, ca.
70 m³; 20 mm (Schalbretter), nežam., 15
do 30 cm, 4 do 6 m, ca. 60 m³; 50 mm
fostni, 16 do 28 cm, 4 do 6 m, ca. 30 m³;
Boules, 35, 45, 50, 60 mm, 4 do 6 m, ca.
60 m³.

Mehki les, smreka, promptna dobava:
6 vagonov, 12 mm, 4 m, 8 do 20 cm široko,
media 14/14; 25 m³, 18 mm, 8 do 15 cm,
4 m; 30 m³, 25 mm, 10 do 15 cm, 4 m;
100 m³ 18 mm, 8 do 15 cm, 4 m; 60 m³,
50 mm, 18 do 32; 25 m³, 40 mm, 18 do 32;
20 m³, 32 mm, 18 do 32; 20 m³, 47 mm,
18 do 32; blago vse paralelno. 2 vagona,
3/4, 6 do 8; 3 vagona, 4/4, 6 do 12; 1 va-
gon, 5/4, 11 do 12; 1 vagon, 6/4, 11 do 12;
3 vagona, 8/6, 11 do 12. Razpolaga se tudi
z vsako množino stavbnega lesa (trami).

Hrastovina: Nabava od aprila do konca
oktobra, franko vagon nakladalna postaja:
Boules brez grč, od 35 cm naprej, 3 do 5 m
dolžine, največ preko 3 m, debeline: 70, 80,
100 in 122 mm, ca. 100 m³. — II. Hra-
stove podnice, ca. 400 m³, dolžine od 2-65
in 2-80, v debelinah od 41 in 51 mm, ca.
50% vsake dolžine in debeline, širina od
18 do 30 cm. III. Frize ca. 300 m³ v dolži-
nah od 25 do 60 cm, debeline 25 mm, ši-
rine: 5, 6, 7, 8 in 10 cm. Cene franko va-
gon nakladalna postaja.

Parjena bukovina, paralelna, lepa: ca.
2 m³ 50 mm, ca. 7-5 m³ 60 mm, ca. 11 m³
80 mm, ca. 3 m³ 90 mm, ca. 11 m³ 100 mm.
Franko vagon nakladalna postaja.

100 m³ neobrobjene suhe bukovine. III.
Cena franco vagon nakladalna postaja.

Ca. 100 m³ desk, 200 mm, 4, 5, 6 m; 25 in
50 mm, 4 m dolžine, vse od 16 cm naprej,
blago paralelno, I., II., vrste.

30 m³ borovih plohov, 50 mm debeline,
4 m dolžine.

100 m³ borovih moralov in polmoralov
(mezzimorali), 80/80, 80/40, 70/80, 35/70.

100 do 150 m³ borovine v poljubnih dimen-
zijah (še nežagano), lahko se tudi steše.
Blago lepo. (Rdeč bor.)

500 m³ bukovih hlobov, polovico od 18 do
35 cm debeline, polovico od 35 cm naprej,
7 vagonov hrastovih okroglic in cepanic.
30 vagonov hrastovih vezanih odpadkov,
1-20 m dolžine, polsuho.

Ca. 10.000 m³ okroglega lesa, 70 do 75%
smreka, drugo jelka (bela). Proda se celotna
produkcija po določenih dimenzijah. Nabava
se izvrši lekom tega leta, za izvršitev nabave
se dá bančna garancija, če potrebno. Nabavi
se lahko tudi od tega lesa rezani les od
6 mm naprej. Lahko se dobavi več stotisoč
komadov zabojev v raznih dimenzijah. —
Večjo množino tramov in rezanega lesa.

10 m³ hrastovih plohov, 30, 40, 50, 80 mm,
od 2-4 m dolžine in ca. 10 m³ lipovih plo-
hov, 60, 70, 80 in 100 mm, blago je prvovrst-
no, cena franko vagon nakladalna postaja.

1 vagon hrastovih plohov 50 mm debeline,
neobrobjeni, II. in III., franko vagon nakla-
dalna postaja.

Ca. 200 m³ I. hrastovih plohov od 3 m na-
prej, od 40 cm naprej, dobava do 30. aprila
1930. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Cedrovi bordonali ca. 20 m³, od 2-85 do
4-75 m dolžine, od 29 × 31 do 64 × 65 cm
debeline.

1 vagon suhe, zdrave, parjene bukovine,
od 27 do 60 mm debeline, od 1 do 4 m dol-
žine, od 14 cm širine naprej, I. II. vrste.

Ca. 20 m³ jelovih in smrekovih desk, 18
milimetrov, od 1 do 3 m dolžine in od 10
centimetrov širine naprej.

Ca. 12 m³ jelovih in smrekovih desk,
33 mm, 3 m dolžine, od 10 cm širine na-
prej.

Ca. 40 m³ jelovih in smrekovih desk,
20 mm, 4 m dolžine, od 10 cm širine naprej.

Ca. 22 m³ jelovih in smrekovih desk,
25 mm, 4 m dolžine, od 10 m širine naprej.

Ca. 28 m³ jelovih in smrekovih desk,
33 mm, 4 m dolžine, od 10 cm širine naprej.

Ca. 100 m³ jelovih in smrekovih ma-
drierov, 75/225 mm, 4 m.

Ca. 50 m³ hrastovih boules, 27, 54, 60 in
80 mm, od 2 m naprej.

Ca. 10-500 m³ hrastovih parizerjev, 45 mm
deb., od 12 do 20 cm šir., od 1 do 3 m dolž.

žitno tržišče.

Z malenkostnimi spremembami v
tečajih je ostalo tržišče za pšenico v
poslednjem tednu enako onemu v
predminulem tednu. Zaloga v pasiv-
nih krajih so še zadostne tako, da so
se sklepale manjše kupčije v promp-
tni dobi, za terminsko blago pa ni
bilo opaziti vsaj pri nas prav nobe-
nega interesa. Čeprav se situacija ta-
ko presoja, da je cena pšenice dose-
gla sedaj zopet svoj najnižji nivo, vla-
da na drugi strani vendarle bojazen,
da ne morejo bogate zaloge žita, ki se
nahajajo ne samo v agrarnih, temveč
tudi še v industrijskih državah, dobro
vplivati na kupčijski razvoj s pšeni-
co, kar pomeni pri eventualnem na-
kupovanju pšenice za poznejše ter-
mine še vedno preje izgubo kot dobi-
ček.

Koruza se je v ceni stabilizirala,
promet pa je trenutno še prav malen-
kosten. Ker je tendenca na zunanjih
tržiščih nekoliko živahnejša, ni iz-
ključeno, da bo kupčija pri izredno
nizkih cenah kmalu oživela. Ponudbe
od strani agrarcev tudi niso posebne,
ker vsakdo, komur je le količkarj mo-
goče, zadržuje prodajo v prepričanju,
da doseže pozneje vseeno boljšo
ceno.

Pšenične moke nularice se na-
dalje živahno trgujejo in so cene
ostale neizpremenjene. Za moko tem-
nejših vrst je pa interes nadalje slab.

Na Ljubljanski borzi je bilo v mi-
nulem tednu prodano: 300 q pšenice
in 300 q koruze.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska
voznina, slov. postaja, dobava promptna,
plačilo v 30 dneh Din 252-50-255.

Bačka pšenica: 78 kg, 2% prim., mlevska
voznina, slov. postaja, dobava promptna,
plačilo v 30 dneh Din 247-50-250.

Bačka pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska
voznina, slov. postaja, dobava promptna, pla-
čilo v 30 dneh Din 242-50-245.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska voznina,
slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30
dneh Din 195-197-50.

Pšenična moka 0/0: franko Ljubljana, pri
odjemu celega vagona plačilo po prejemu
blaga Din 405-410.

Umetno sušena nova koruza: navadna voz-
nina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo
v 30 dneh Din 170-172-50.

Umetno sušena nova koruza: mlevska
voznina, slov. postaja, dobava promptna,
plačilo v 30 dneh Din 162-50-165.

Koruza času primerno suha: s kvalitetno
garancijo do namembne postaje, promptna
dobava, plačilo v 30 dneh Din 135-137-50.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg Din 172-50
do 175-50.

Ječmen bački ozimni: 62/63 kg Din 167-50
do 170.

Oves bački: navadna voznina Din 195 do
197-50.

Tendenca prijaznejša.

O PODJETJU STEYR.

Tri vesti smo brali te dni o tem pod-
jetju: 1. Reichpost poroča, da bo pod-
jetje Steyr v daglednem času pričelo
obratovati v polnem obsegu. O nadalj-
njem odpuščanju delavcev ni govora. 2. Med
podjetjem Steyr in Solothurnsko tovar-
no orožja v Švici se vršijo koope-
racijska pogajanja; Solothurnska tovar-
na je skupna ustanovitev tovarne pa-
tron v Hirtenburgu in tovarne Verei-
nigte Metallwaren in Düsseldorfu. 3. Pod-
jetje Steyr in Solothurnska tovarna sta
sklenili dogovor, po katerem bo orožni
oddelek Steyr-a z vso strojno opremo in
s poslopji tega oddelka prevzet kot sa-
mostojno podjetje od udeležbi obeh sku-
pin od švicarske družbe, ki jo bodo še
ustanovili. Novo podjetje bo na podlagi
patentov Solothurnske tovarne moglo
forsirati produkcijo luksuznega orožja v
večjem obsegu kot doslej. Delavci v
Steyru bodo dobili s to transakcijo po-
večano možnost zaposlenosti. Delniška
glavnica bo znašala najmanj tri milijone
švicarskih frankov. Sedež družbe bo So-
lothurn.

* * *

**GOSPODARSTVO POLJSKE V TEK-
OČEM LETU.**

V poljskem konjunktornem poročilu
za januar beremo: V primeri z lanskim
decembrom je nastopila v letošnjem ja-
nuarju gotova poostritev v gospodar-
skem položaju Poljske; kajti trajna kri-
za je pričela prehajati na ona polja go-

VELETRGOVINA
kolonijalne
in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LIUBLJANA
ZALOGA
sveže pražene kave,
mletih dišav
i rudninske vode.
Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte ceniki!

spodarskega življenja, kojih razmere so
bile doslej kolikor toliko ugodne. S
prodajnimi težkočami se je moralo bo-
riti v januarju premogarstvo, milo vre-
me je prisililo rudnike k zmanjšani pro-
dukciji. Med industrijami, ki blago pre-
delujejo, je izvedla zlasti tekstilna indus-
trija nadaljnje omejitve v produkciji,
ker se je zastoju v domači prodaji pri-
družilo še zmanjšanje eksporta tekstil-
nega blaga. Med industrijami živil ome-
nimo sladkorno industrijo, ki je produ-
cirala v tekoči kampanji rekordne množ-
ine sladkorja; a vsled mednarodnega
padca sladkornih cen prognoza finanč-
nega uspeha kampanje ni ravno ugodna.
V trgovini so ostale razmere vsled traji-
no nezadostne prodaje in vsled slabe
plačilne likvidnosti konsumentov še na-
dalje nezadovoljive.

* * *

**HOOVERJEVO GOSPODARSKO PORO-
ČILO OPTIMISTIČNO.**

Po daljši ministrski seji je dal Hoover
izjavo, da kažejo raziskovanja trgovske-
ga in delovnega urada na splošno gospo-
darsko poživljenje. Brezposelnost je
vznemirljiva samo v 12 zveznih državah,
dočim sicer ne prekorači normalne zim-
ske meje. Pomožne odredbe industrije in
občin so se v boju proti brezposelnosti
ugodno izkazale. Upati je, da se bodo
normalne gospodarske razmere povrnilo
v dveh mesecih. — To optimistično bar-
vano poročilo iz Bele hiše je v nasprotju
z nazori vodilnih osebnosti industrije in
detajlne trgovine, ki ne opazijo doslej
nobenega znaka, da je kriza premagana.
Poudarjajo, da je gospodarski položaj
dvanajstih industrijsko visoko razvitih
držav ob Atlantiku in v srednjem zahodu
za označenje slabega položaja več kot
zadosten ter da so druge države le sla-
bo poseljene, da torej za označenje po-
ložaja ne pridejo toliko v poštev.

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana Telefon št. 2263

ANT. KRISPER COLONIALE

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne
robe - Velepražarna
kave - Mlini za dišave

Zaloga špirita, raznega
žganja in konjaka -
Mineralne vode - - -

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Ceniki na razpolago

Ustanovljeno leta 1840

KUVERTA
DRUŽBA z o. z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovska c. 3

Naročajte
in razširjajte
TRGOVSKI LIST

Knjige, časopise, račune,
vizitke, etikete, memorande,
kuverte, tabele, lepake, naro-
čilnice v blokli s poljubnim
števillom listov, cenike in tudi
vse druge
tiskovine
dobavlja
hitro in po
zmernih
cenah

**TISKARNA
MERKUR**

LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TELEFON 2552

Lastna knjigovoznica
Za večja naročila zahte-
vajte proračune!